

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการส่งเสริมเพื่อการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ชื่อผู้เขียน	นางกมลวรรณ ศรีเจริญจิตร
ชื่อปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนบริหารการชนบท
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นภเรศ รังควัต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์บริบท ปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ศึกษารูปแบบการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมเพื่อการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ (อปท.) จำนวน 139 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และกลุ่มประชาชนทั่วไปในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ไค-สแควร์ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจัดสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร อปท. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน และบุคคลที่ดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวม 30 ราย และสัมภาษณ์ผู้ทดลองใช้รูปแบบทั้งประชาชนและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล) มีการดำรงชีวิตสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน ในขณะที่การประกอบอาชีพของประชาชน การมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว และการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชน พบว่าประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก 40 องค์ประกอบย่อย ซึ่งรูปแบบมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) คือ มีความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน มีความรอบรู้ แต่ต้องดำเนินการภายใต้การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและมีการจัดการชุมชนให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกในชุมชน

3. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนของ อปท. พบว่า การผสมผสานรูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนกับการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ชุมชนภายใต้ 4 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย คือ การวิเคราะห์ชุมชน การให้ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างกลุ่มอาชีพ และการสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ต่อการนำไปใช้เพื่อการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับผลการไปทดลองใช้กับเทศบาลตำบล พบว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปีของเทศบาลตำบลมีโครงการสนับสนุนการดำเนินงานตามรูปแบบฯ ครบทุกองค์ประกอบ แต่ต้องปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อย นอกจากนี้ผลการใช้รูปแบบ ช่วยประชาชนมองเห็นปัญหาในชุมชน เรียนรู้การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ทำให้กลุ่มอาชีพมีระบบการทำงานที่ชัดเจน และสามารถสร้างเครือข่ายอาชีพที่เข้มแข็งในตำบล แต่มีข้อสังเกตจากผู้ทดลองใช้ว่า หากส่งเสริมให้ครบถ้วนตามรูปแบบต้องใช้เวลาถึง 2 ปี และอาจพบปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนมีข้อจำกัด ด้านเวลาและการประกอบอาชีพ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม

Title	Extension Model for Livelihoods Under the Philosophy of Sufficiency Economy to the Local Government Organization Community
Author	Mrs. Kamonwan Sricharoenchit
Degree	Doctor of Philosophy in Local Resource Development
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Nakharet Rangawat

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) analyze the contexts, factors and conditions affecting on livelihoods under the philosophy of sufficiency economy of community in areas of the Local Government Organization (LGO); 2) explore the livelihoods model under the philosophy of sufficiency economy in areas of the Local Governmental Organization, 3) develop the extension model of sufficiency economy philosophy to livelihoods for communities of the Local Government Organization.

With regard to methodology of this study, the research and development was conducted by using combination of two research methods; quantitative and qualitative research. In relation to quantitative research, the field data were collected from two sample groups i.e. the Local Government Organization (LGO)'s personnel (139) in Chiang Mai province obtained by stratified sampling, and the general public (400) in areas of the Local Government Organization obtained by multi-stage sampling. Data were analyzed by using descriptive statistics, chi - square and exploratory factor analysis. Regarding qualitative research, data collection was conducted by provision of focus group with four advisory person groups (total = 30) i.e. LGO administrators, development community technical officials, community leaders and individuals who have lived under the philosophy of sufficiency economy, and interviewed the model trial users (10) both the general public and LGO's personnel. The findings after content analysis revealed as follows:

1. The people in each type of LGO area (City Municipality, Town Municipality, Sub-district Municipality and Sub-district Administrative Organization) have lived in consistent with the same philosophy of sufficiency economy. While the occupying of the people, having the

family members' number and participating in activities with the LGO were the factors and conditions that affected the living under the philosophy of sufficiency economy.

2. Regarding the result of living model analysis of people in the community, it was found that it consisted of 7 main elements and 40 sub-elements. This model has conformed to the philosophy of sufficiency economy (3 loops, 2 conditions) i.e. having moderation, reasonableness, self-immunity, omniscience and quality under the group combination implementing the social activities and having community management supporting to livelihoods of members in the community.

3. With relation to the development of extension model for livelihoods under the sufficiency economy philosophy to the general public organized by the Local Government Organization, it was found that combination of livelihoods model of the people in the community and extension of livelihoods under the philosophy of sufficiency economy to the community, under 4 main elements and 20 sub-elements i.e. community analysis, provision of sufficiency economy philosophy, establishment of career group and career group network, which the advisory persons considered that it was an appropriate model and it was possible to apply for livelihoods extension under the philosophy of sufficiency economy to the people in areas of LGO.

Regarding the results of the trials with the sub-district municipality, it was found that the development strategy plan and three year-development plan of the sub-district municipality had completed all elements of projects extending the implementation in accordance with the model, but it had to adjust the activities to be conformed to the sub-elements. In addition, the results of model using would assist the people to see the problems in the community, learn to apply the philosophy of sufficiency economy and help the career groups have a certain work system, and be able to establish the strong sub-district's career network. Nevertheless, it was noted by the model trial users that if it provide completely according to the model, it would have to take up to 2 years and might face the problems and obstacles i.e. the general public had limitation in terms of timing and occupying which would not be able to completely participate in all activities.